

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE**

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O MUZEJIMA

Zagreb, svibanj 2014.

PRIJEDLOGA ZAKONA O MUZEJIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 2. te članku 69. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

U razdoblju od donošenja Zakona o muzejima („Narodne novine“, broj 142/98 i 65/09) do danas u muzejskoj djelatnosti dogodile su se značajne promjene u odnosu na način obavljanja djelatnosti te tehnološki razvitak koji su utjecali na ovu djelatnost. U tom smislu potrebno je urediti uvjete za obavljanje djelatnosti imajući u vidu određene posebnosti i specifičnosti, te redefinirati određene pojmove.

Uz to, u međuvremenu su nastupile i značajne promjene u odnosu na stručno osoblje te je stoga potrebno proširiti popis stručnog osoblja potrebnog za obavljanje ove djelatnosti i određene nove stručne poslove uključiti u muzejska zvanja i tom stručnom osoblju omogućiti napredovanje. Također, potrebno je otvoriti ovu djelatnost i samostalnim stručnjacima, koji na profesionalnoj osnovi samostalno obavljaju ovu djelatnost, a nisu formalno pravno u radnom odnosu u nekoj muzejskoj ustanovi.

Nadalje, člankom 163. Zakona o radu (Narodne novine, br. 149/2009, 61/2011, 82/2012 i 73/2013) propisano je da jedan član tijela upravljanja ustanove mora biti predstavnik svih radnika. Imajući u vidu navedeno, uzeta je u obzir i ova zakonska obveza, kako bi se osigurala zastupljenost svih radnika u tijelu koje nadzire poslovanje muzeja. Također, s obzirom na protek vremena bilo je potrebno uskladiti prekršajne odredbe s Prekršajnim zakonom (Narodne novine, br. 107/2007, 39/2013 i 157/13).

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim Zakonom o muzejima uređuju se sljedeća pitanja:

- određuje se muzejska djelatnost kao javne služba i od interesa za Republiku Hrvatsku;
- određuje se da muzejsku djelatnost obavljaju muzeji kao ustanove, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba pod uvjetima propisanim ovim Zakonom. Također, određuje se da muzejsku djelatnost obavljaju i galerije kao ustanove ako ispunjavaju uvjete propisane člankom 16. ovoga Zakona. Na galerije koje obavljaju muzejsku djelatnost primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na muzeje osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno;

- propisuje se obveza povezivanja u sustav muzeja Republike Hrvatske, radi jedinstvenog stručnog pristupa obavljanju muzejske djelatnosti;

- uređuje se pitanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, njihove zaštite i osiguranja, te obveza revizije muzejske građe svakih pet godina;

- uređuje se osnivanje i prestanak muzeja, te se propisuje da muzeje kao javne ustanove mogu osnovati Republika Hrvatska, županije, Grad Zagreb, gradovi i općine. Muzeje kao ustanove mogu osnovati pravne i fizičke osobe. Također, više osnivača iz stavka 1. ovoga članka može zajednički osnovati muzej kao javnu ustanovu, odnosno više osnivača iz stavka 2. ovoga članka kao ustanovu, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju se ugovorom. Muzeje kao javne ustanove mogu zajednički osnovati Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad, općina i fizička i pravna osoba, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju ugovorom;

- određuje se da se muzeji i galerije, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mogu osnovati ako, sukladno standardima iz članka 14. ovoga Zakona, postoji muzejska građa, muzejska dokumentacija, prostor, oprema i sredstva za rad, stručno osoblje. Iznimno, galerije kao ustanove te galerije unutar ustanova i drugih pravnih osoba, koje imaju jasnu koncepciju održivosti u zajednici i misiju u području muzejske djelatnosti, mogu se osnovati ako imaju muzejsku dokumentaciju, prostor, opremu i sredstva za rad i stručno osoblje (izložbene galerije). Virtualni muzeji i galerije, te virtualni muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba koji promiču nove muzejske prakse mogu se osnovati ako imaju muzejsku građu i/ili muzejsku dokumentaciju, opremu i sredstva za rad, te stručno osoblje;

- određuje se da muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba prestaju sukladno odredbama zakona. Odluka o prestanku i statusnim promjenama muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, može se donijeti samo uz prethodnu suglasnost ministra kulture, po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća koje je ono dužno dati u roku od 30 dana. Odluka o prestanku i statusnim promjenama muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mora sadržavati odredbe o zaštiti i smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije na temelju prethodnog mišljenja Hrvatskoga muzejskog vijeća;

- uređuje se pitanje matične djelatnosti, te se matičnost definira kao organizirani oblik stručnog djelovanja unutar sustava muzeja Republike Hrvatske, a koordinira ju Muzejski dokumentacijski centar, te provodi Vijeće Sustava muzeja i Vijeće za matičnu djelatnost. Matična djelatnost obuhvaća osobito poslove stručno-savjetodavne pomoći muzejima, unapređenja stručnog rada u muzejima, podizanja razine zaštite i očuvanja muzejske građe, usklađivanja planova i programa rada i razvitka muzeja i koordinacije rada unutar sustava muzeja te stručnog nadzora nad radom muzeja. Sredstva za obavljanje matične djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu;

- uređuje se ustrojstvo i upravljanje muzejima, te se propisuje da su tijela muzeja muzejsko vijeće, ravnatelj i stručno vijeće. Muzej s više od 5 zaposlenih ima muzejsko vijeće. Muzejsko vijeće ima 5 ili 7 članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih, javnih i znanstvenih djelatnika, najmanje jednog bira muzejsko stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručno muzejsko osoblje, iz svojih redova te jednog člana biraju svi radnici sukladno Zakonu o radu. Muzejsko vijeće na prijedlog ravnatelja donosi programe rada i razvoja muzeja, nadzire njihovo izvršavanje, usvaja financijski plan i godišnji obračun, donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača odnosno osnivača s većinski udjelom, te obavlja druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom;

- propisuje se da muzejom upravlja ravnatelj koji organizira i vodi rad i poslovanje muzeja, predlaže program rada i razvoja, donosi opće akte muzeja sukladno statutu, vodi i

odgovara za stručni rad muzeja, predstavlja i zastupa muzej u pravnom prometu i pred tijelima državne vlasti, te obavlja druge poslove predviđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom;

- uređuje se imenovanje i razrješenje ravnatelja muzeja;

- propisuju se da ravnateljem muzeja kojem je osnivač Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad i općina može biti imenovana osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili s njim izjednačen studij i deset godina rada u kulturi, znanosti ili drugom odgovarajućem području vezano uz djelatnost muzeja, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima, te ispunjava druge uvjete propisane statutom. Ravnateljem muzeja kojem je osnivač druga pravna i fizička osoba može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete propisane statutom. Ravnatelj muzeja imenuje se na temelju predloženoga četverogodišnjeg programa rada;

- određuje se da muzej ima stručno vijeće od najmanje tri člana koje, sukladno statutu muzeja, čini stručno muzejsko osoblje iz članka 37. stavka 1. i 2. ovoga Zakona i ravnatelj muzeja. Stručno vijeće razmatra i daje mišljenja o stručnim i drugim pitanjima rada i razvitka muzeja, predlaže način organiziranja i vođenja stručnog rada, plan i program rada muzeja, te obavlja i druge poslove određene aktom o osnivanju, statutom muzeja ili drugim općim aktom;

- uređuje se pitanje sredstava za rad;

- uređuje se stručni nadzor i nadzor nad zakonitošću rada;

- uređuje se pitanje stručnog muzejskog osoblja sukladno novim shvaćanjima muzejske djelatnosti i rada u muzejima;

- uređuje se pravo na polaganje stručnog ispita za zvanja u muzejskoj struci;

- utvrđuje se da se kao savjetodavno tijelo za obavljanje stručnih i drugih poslova muzejske djelatnosti određenih ovim Zakonom, pri Ministarstvu kulture osniva Hrvatsko muzejsko vijeće;

- određuje se da je Muzejski dokumentacijski centar javna ustanova od nacionalnog značenja i središnji informacijsko-dokumentacijski centar unutar muzejskog sustava kojem je osnivač Republika Hrvatska;

- uređuju se prekršajne odredbe;

- prijelaznim i završnim odredbama propisuje se da su muzeji i galerije, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba dužni uskladiti svoje statute i druge opće akte i svoj rad s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu, te da upravna vijeća muzeja čiji je sastav u skladu s odredbama ovoga Zakona nastavljaju rad do isteka mandata odnosno razrješenja kao muzejska vijeća prema odredbama ovoga Zakona;

- utvrđuje se da je muzejska građa i muzejska dokumentacija, koja je imala status društvenog vlasništva, a na dan stupanja na snagu Zakona o ustanovama ("Narodne novine", br. 76/93 i 29/97) zatečena je u javnim ustanovama muzejima i galerijama, te muzejima, galerijama i zbirkama unutar javnih ustanova, državno vlasništvo;

- određuje se da otvorena i pučka učilišta i druge organizacije za naobrazbu odraslih kojima su osnivači županije i gradovi koji imaju do 10.000 stanovnika mogu obavljati muzejsku djelatnost sukladno ovom Zakonu;

- propisuje se da je ministar kulture dužan donijeti podzakonske akte za provođenje ovog Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a Hrvatsko muzejsko vijeće dužno je predložiti ministru kulture donošenje propisa iz članka 6., 7., 8., 14. i 36. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;

- određuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o muzejima („Narodne novine“, broj 142/98 i 65/09);

- određuje se stupanje na snagu Zakona.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem Zakona o muzejima:

- omogućit će se galerijama i muzejskim ustanovama koje ispunjavaju propisane uvjete, obavljanje muzejske djelatnosti u skladu s ovim Zakonom,
- omogućit će se muzejima obavljanje gospodarske djelatnost sukladno posebnim propisima ako je to propisano statutom i ne šteti ispunjavanju misije muzeja,
- precizirat će se uvjeti pod kojima se mogu osnovati muzeji i galerije kao samostalne ustanove, te muzeji, galerije i zbirke u sastavu drugih pravnih osoba, a imajući u vidu specifičnosti i posebnosti u obavljanju muzejske djelatnosti u suvremenom okruženju,
- omogućit će se da muzej kao javnu ustanovu mogu zajednički osnovati Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad, općina i fizička i pravna osoba,
- proširit će se popis muzejskih zvanja sa zvanjima koja su u međuvremenu tehnološkim razvojem i razvojem muzejske struke postale sastavni dio muzejskog stručnog osoblja (voditelj marketinga i voditelj odnosa s javnošću),
- omogućit će se stručno napredovanje u muzejskim zvanjima i polaganje stručnog ispita za zvanja u muzejskoj struci kako zaposlenicima u muzejima, tako i samostalnim stručnjacima koji na profesionalnoj osnovi samostalno obavljaju poslove muzejskog stručnog osoblja,
- uredit će se sastav muzejskog vijeća na način da će se omogućiti sudjelovanje predstavnika svih radnika u radu toga tijela sukladno Zakonu o radu,
- precizirat će se uvjeti za imenovanje ravnatelja muzeja, te njegove zadaće,
- definirat će se zadaće Muzejskog dokumentacijskog centra kao središnje dokumentacijske ustanove za muzejsku djelatnost.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske niti u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O MUZEJIMA S OBRAZLOŽENJEM

PRIJEDLOG ZAKONA O MUZEJIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju uvjeti i način obavljanja muzejske djelatnosti, ustrojstvo i način rada muzeja, muzejska građa, muzejska zvanja, te druga pitanja od značenja za muzejsku djelatnost.

Izrazi koji u ovom Zakonu imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

Muzejska je djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 3.

Muzejska se djelatnost obavlja kao javna služba.

Članak 4.

Muzejsku djelatnost obavljaju muzeji kao ustanove te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Muzejsku djelatnost obavljaju i galerije kao ustanove ako ispunjavaju uvjete propisane člankom 16. ovoga Zakona. Na galerije koje obavljaju muzejsku djelatnost primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na muzeje osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 5.

Muzejska djelatnost obuhvaća: sabiranje, zaštitu i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara i fenomena te njihovu stručnu i znanstvenu obradu i sistematizaciju u zbirke, trajnu zaštitu muzejske građe, muzejske dokumentacije i muzejski prezentiranih baštinskih lokaliteta i nalazišta te njihovo interpretiranje i prezentiranje javnosti putem različitih komunikacijskih oblika u stvarnom i virtualnom okruženju.

Muzej može obavljati gospodarsku djelatnost sukladno posebnim propisima ako je to propisano statutom i ne šteti ispunjavanju misije muzeja. Ako u obavljanju gospodarske djelatnosti, muzej ostvari višak prihoda nad rashodima on se mora, sukladno statutu muzeja, koristiti isključivo za razvoj muzejske djelatnosti.

Članak 6.

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, obvezno se u obavljanju svoje djelatnosti povezuju u sustav muzeja Republike Hrvatske radi primjene jedinstvenog stručnog pristupa obavljanju muzejske djelatnosti.

Način i mjerila za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske pravilnikom propisuje ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća.

II. MUZEJSKA GRAĐA I MUZEJSKA DOKUMENTACIJA

Članak 7.

Muzejsku građu čine civilizacijska, prirodna i kulturna materijalna i nematerijalna dobra uključujući i virtualne oblike muzejske građe, kao dio nacionalne i općeljudske baštine.

Muzejska građa i muzejska dokumentacija štite se kao kulturno dobro i na njih se primjenjuju propisi o zaštiti kulturnih dobara.

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, vode dokumentaciju o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti.

Sadržaj i način vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi i djelatnosti pravilnikom propisuje ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Članak 8.

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba dužni su omogućiti uvid u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju radi njene stručne i znanstvene obrade te daljnje dostupnosti.

Ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća donosi pravilnik kojim se utvrđuju uvjeti i način ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 9.

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba mogu muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju pribavljati kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, zamjenom i terenskim istraživanjem, te na drugi dopušteni način.

Prodaja, zamjena muzejske građe i dokumentacije i ostali oblici izlučivanja mogu se obaviti samo uz prethodno odobrenje Ministarstva kulture po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća, a sredstva dobivena prodajom mogu se upotrijebiti isključivo za nabavu muzejske građe i muzejske dokumentacije. Hrvatsko muzejsko vijeće dužno je dati mišljenje u roku od 30 dana od dana dostave urednog zahtjeva.

Pravni posao sklopljen protivno odredbi stavka 2. ovoga članka smatra se ništetnim.

Članak 10.

Terensko istraživanje obavlja se u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti kulturnih dobara i zaštiti prirode.

Ako istraživanje iz stavka 1. ovoga članka provode druge pravne i fizičke osobe, dužne su materijalne nalaze i dokumentaciju o istraživanju dostaviti muzeju, te muzeju, galeriji i zbirki unutar ustanove i druge pravne osobe koje djeluju na području na kojem je obavljeno terensko istraživanje ukoliko ispunjavaju uvjete za njihov smještaj, stručnu obradu i izlaganje.

Ako na području na kojem je obavljeno terensko istraživanje ne postoji muzej, te muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe ili one ne ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovoga članka, o smještaju materijalnih nalaza i dokumentacije o istraživanju odlučuje tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara uz prethodno mišljenje Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Članak 11.

Muzeji, te ustanove i druge pravne osobe unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, mogu, a na temelju pisanog ugovora, povjeriti muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju na čuvanje i radi izlaganja drugom muzeju, drugoj pravnoj osobi ili državnom tijelu samo pod uvjetom da im oni zajamče sigurnost i primjereno čuvanje povjerene im građe i dokumentacije.

Pravni posao koji je sklopljen protivno stavku 1. ovoga članka smatra se ništetnim.

Članak 12.

U prijeporima o smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije odluku donosi Ministarstvo kulture uz prethodno mišljenje Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Članak 13.

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba dužni su svakih pet godina izvršiti reviziju muzejske građe i o tome dostaviti izvješće Ministarstvu kulture i Muzejskom dokumentacijskom centru i osnivaču.

U postupku revizije muzejske građe utvrđuje se broj i stanje muzejskih predmeta, stupanj njihove dokumentiranosti i mjere zaštite, sukladno općem aktu muzeja.

III. OSNIVANJE I PRESTANAK

Članak 14.

Stručne i tehničke standarde za određivanje vrste muzeja i galerija, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba, za njihov rad, kao i za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, pravilnikom propisuje ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Članak 15.

Muzeje kao javne ustanove mogu osnovati Republika Hrvatska, županije, Grad Zagreb, gradovi i općine.

Muzeje kao ustanove mogu osnovati pravne i fizičke osobe.

Više osnivača iz stavka 1. ovoga članka može zajednički osnovati muzej kao javnu ustanovu, odnosno više osnivača iz stavka 2. ovoga članka kao ustanovu, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju se ugovorom.

Muzeje kao javne ustanove mogu zajednički osnovati Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad, općina i fizička i pravna osoba, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju ugovorom.

Muzeje, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, osnivaju osnivači ustanova i drugih pravnih osoba u čijem se sastavu nalaze kao svoje podružnice, odnosno kao svoje ustrojbene jedinice.

Članak 16.

Muzeji i galerije, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mogu se osnovati ako, sukladno standardima iz članka 14. ovoga Zakona, postoji:

- muzejska građa,
- muzejska dokumentacija,
- prostor,
- oprema i sredstva za rad,
- stručno osoblje.

Iznimno, galerije kao ustanove te galerije unutar ustanova i drugih pravnih osoba, koje imaju jasnu koncepciju održivosti u zajednici i misiju u području muzejske djelatnosti, mogu se osnovati ako ispunjavaju uvjete iz stavka 1. podstavka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka (izložbene galerije). Virtualni muzeji i galerije, te virtualni muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba koji promiču nove muzejske prakse mogu se osnovati ako ispunjavaju uvjete iz stavka 1. podstavka 1. i/ili 2., 4. i 5. ovoga članka.

Postojanje uvjeta za osnivanje muzeja i galerija, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka, utvrđuje rješenjem Ministarstvo kulture po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Članak 17.

Ministarstvo kulture vodi očevidnik muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba.

Sadržaj očevidnika, te postupak i rok upisa, uređuju se pravilnikom što ga donosi ministar kulture.

Članak 18.

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba prestaju sukladno odredbama zakona.

Odluka o prestanku i statusnim promjenama muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, može se donijeti samo uz prethodnu suglasnost ministra kulture, po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća koje je ono dužno dati u roku od 30 dana.

Odluka o prestanku i statusnim promjenama muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mora sadržavati odredbe o zaštiti i smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije na temelju prethodnog mišljenja Hrvatskoga muzejskog vijeća.

IV. MATIČNA DJELATNOST

Članak 19.

Matična djelatnost je organizirani oblik stručnog djelovanja unutar sustava muzeja Republike Hrvatske, a koordinira ju Muzejski dokumentacijski centar, te provodi Vijeće Sustava muzeja i Vijeće za matičnu djelatnost.

Matična djelatnost obuhvaća osobito poslove:

- stručno-savjetodavne pomoći muzejima,
- unapređenja stručnog rada u muzejima,
- podizanja razine zaštite i očuvanja muzejske građe,
- usklađivanja planova i programa rada i razvitka muzeja i koordinacije rada unutar sustava muzeja te
- stručnog nadzora nad radom muzeja.

Određivanje statusa matičnog muzeja unutar sustava muzeja posebno ovisi o vrsti i važnosti muzejske građe i muzejske dokumentacije kojima muzej raspolaže, stručnoj osposobljenosti, te opremi muzeja.

Sredstva za obavljanje matične djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu.

Ministar kulture određuje aktom iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona matične muzeje, njihove zadaće i način njihova obavljanja.

Članak 20.

Ministarstvo kulture dužno je redovito provjeravati rad matičnih muzeja i postojanje uvjeta za obavljanje matične djelatnosti.

V. USTROJSTVO I UPRAVLJANJE

Članak 21.

Ustrojstvo i upravljanje muzejima, te muzejima, galerijama i zbirkama unutar ustanova i drugih pravnih osoba, uređuje se statutima i drugim općim aktima muzeja, odnosno općim aktima pravnih osoba u čijem su sastavu, a u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju.

Članak 22.

Tijela muzeja su muzejsko vijeće, ravnatelj i stručno vijeće.

Članak 23.

Muzej s više od 5 zaposlenih ima muzejsko vijeće.

Muzejsko vijeće ima 5 ili 7 članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih, javnih i znanstvenih djelatnika, najmanje jednog bira muzejsko stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručno muzejsko osoblje, iz svojih redova te jednog člana biraju svi radnici sukladno Zakonu o radu. Broj članova muzejskog vijeća, način njihova izbora, mandat, donošenje odluka i druga pitanja u svezi s radom muzejskog vijeća, uređuju se aktom o osnivanju i statutom muzeja.

Članak 24.

Muzejsko vijeće na prijedlog ravnatelja donosi programe rada i razvoja muzeja, nadzire njihovo izvršavanje, usvaja financijski plan i godišnji obračun, donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača odnosno osnivača s većinski udjelom, te obavlja druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Članak 25.

Muzejom upravlja ravnatelj koji organizira i vodi rad i poslovanje muzeja, predlaže program rada i razvoja, donosi opće akte muzeja sukladno statutu, vodi i odgovara za stručni rad muzeja, predstavlja i zastupa muzej u pravnom prometu i pred tijelima državne vlasti, te obavlja druge poslove predviđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Članak 26.

Ravnatelja muzeja kojemu je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješava ministar kulture. Ako je Republika Hrvatska suosnivač muzeja s najmanje jednom polovinom udjela, ravnatelja muzeja imenuje i razrješuje ministar kulture uz prethodno pribavljeno mišljenje suosnivača. Ne dostavi li suosnivač svoje mišljenje u roku od osam dana od dana podnesenog pisanog zahtjeva ministra kulture, ministar kulture imenuje i razrješuje ravnatelja muzeja bez pribavljenog mišljenja. Imenovanje i razrješavanje vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja obavlja se na isti način, bez provođenja natječaja.

Ako je Republika Hrvatska suosnivač muzeja sa županijom, Gradom Zagrebom, gradom i općinom koji imaju većinski udio, ravnatelja muzeja imenuje i razrješuje osnivač odnosno osnivači s većinskim udjelom uz prethodno pribavljeno mišljenje ministra kulture. Ne dostavi li ministar kulture svoje mišljenje u roku od osam dana od dana podnesenog pisanog zahtjeva, imenovanje i razrješenje ravnatelja muzeja može se obaviti bez pribavljenog mišljenja. Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja obavlja se na isti način, bez provođenja natječaja.

Ravnatelja muzeja, osim onih iz stavka 5. ovoga članka, kojima su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, imenuje i razrješava osnivač, odnosno više osnivača sporazumno na prijedlog muzejskih vijeća koja su obvezna pribaviti mišljenja stručnih vijeća, a ako ona nisu osnovana, uposlenoga muzejskog stručnog osoblja. Postupak i način imenovanja i razrješenja pobliže se uređuje aktom o osnivanju, statutom i ugovorom osnivača. Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja obavlja se na isti način, bez provođenja natječaja.

Ako osnivači muzeja iz stavka 3. ovoga članka najkasnije na dan prestanka mandata ravnatelja muzeja ne razriješe ravnatelja muzeja i ne imenuju sporazumno novog ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja, osnivač odnosno osnivači s većinskim udjelom razrješuju ravnatelja kojem je prestao mandat te imenuju novog ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja na prijedlog muzejskih vijeća koja su obvezna pribaviti mišljenja stručnih vijeća, a ako ona nisu osnovana, uposlenoga muzejskog stručnog osoblja.

Ako je u muzeju iz stavka 3. ovoga članka zaposleno do pet zaposlenika, ravnatelja muzeja imenuje i razrješuje osnivač odnosno više osnivača sporazumno, a postupak i način imenovanja i razrješenja pobliže se uređuje aktom o osnivanju, statutom i ugovorom osnivača. Ako osnivači muzeja najkasnije na dan prestanka mandata ravnatelja muzeja ne razriješe ravnatelja muzeja i ne imenuju sporazumno novog ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja, osnivač odnosno osnivači s većinskim udjelom razrješuju ravnatelja kojem je prestao mandat te imenuju novog ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja. Javni natječaj za imenovanje ravnatelja raspisuje i provodi osnivač odnosno jedan od osnivača utvrđen aktom o osnivanju, statutom ili ugovorom.

Javni natječaj za imenovanje ravnatelja muzeja iz stavka 1, 2. i 3. ovog članka i za ravnatelje muzeja koje osnivaju osobe iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona raspisuje i provodi muzej. Ne raspiše li muzej javni natječaj za imenovanje ravnatelja u propisanom roku, natječaj će raspisati osnivač.

Ravnatelj muzeja imenuje se na četiri godine i može biti ponovno imenovan.

Tijelo nadležno za provedbu nadzora nad zakonitošću rada muzeja iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona na čijem području je sjedište muzeja, razriješit će dužnosti ravnatelja muzeja i imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja bez provođenja javnog natječaja u slučajevima u kojima je ravnatelju muzeja istekao mandat ili ovlast vršitelju dužnosti ravnatelje muzeja, a osnivač odnosno osnivači ne obave razrješenje i imenovanje u skladu sa stavicima 2., 3. 4. i 5. ovoga članka. Vršitelj dužnosti ravnatelja muzeja kojega je imenovalo tijelo iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona obavlja svoju dužnost do imenovanja ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja u skladu s stavicima 2., 3. 4. i 5. ovoga članka.

Članak 27.

Ravnateljem muzeja kojem je osnivač ili suosnivač Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad i općina može biti imenovana osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili s njim izjednačen studij i deset godina rada u kulturi, znanosti ili drugom odgovarajućem području vezano uz djelatnost muzeja, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima, te ispunjava druge uvjete propisane statutom. Ravnatelj muzeja imenuje se na temelju predloženoga četverogodišnjeg programa rada.

Ravnateljem muzeja kojem je osnivač druga pravna i fizička osoba može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete propisane statutom.

Članak 28.

Muzej ima stručno vijeće od najmanje tri člana koje, sukladno statutu muzeja, čini stručno muzejsko osoblje iz članka 37. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona i ravnatelj muzeja.

Stručno vijeće razmatra i daje mišljenja o stručnim i drugim pitanjima rada i razvitka muzeja, predlaže način organiziranja i vođenja stručnog rada, plan i program rada muzeja, te obavlja i druge poslove određene aktom o osnivanju, statutom muzeja ili drugim općim aktom.

Članak 29.

Muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe ima voditelja i muzejsko vijeće.

Muzejsko vijeće sastavljeno je od zaposlenika muzeja, galerije i zbirke, te pravne osobe u čijem je sastavu muzej, galerija i zbirka, a način njegova osnivanja utvrđuje se općim aktom pravne osobe u čijem je sastavu.

Voditelj muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove ili druge pravne osobe član je muzejskog vijeća.

Sastav, zadaće i način rada muzejskog vijeća pobliže se uređuju pravilnikom o radu muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe, a donosi ga voditelj muzeja, galerije ili zbirke.

Voditelj muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe mora ispunjavati iste uvjete kao i ravnatelj muzeja, a imenuje ga i razrješuje tijelo upravljanja pravne osobe u sastavu koje je muzej, galerija i zbirka.

VI. OSIGURANJE MUZEJSKE GRAĐE I DRUGE IMOVINE

Članak 30.

Muzejska građa i muzejska dokumentacija muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, kojima su osnivači Republika Hrvatska, županije, Grad

Zagreb, gradovi i općine, kao i prostori u kojima je ona smještena, obvezno se osiguravaju kod osiguravajućeg društva za one rizike i u opsegu s kojim su suglasni osnivači.

Sredstva za osiguranje muzejske građe i muzejske dokumentacije, kao i prostora u kojima je ona smještena, osiguravaju osnivači muzeja, te osnivači ustanova i drugih pravnih osoba unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, ako muzeji, te ustanove i druge pravne osobe unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke nemaju osigurana vlastita sredstva za ovu namjenu.

VII. SREDSTVA ZA RAD

Članak 31.

Sredstva za rad muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, osigurava osnivač.

Sredstva za posebne programe osiguravaju osnivači, a zavisno od svog interesa i tijela državne uprave u čijem je djelokrugu program koji se ostvaruje, kao i županije, Grad Zagreb, gradovi i općine na području kojih se program ostvaruje, te druge pravne i fizičke osobe.

Sredstva za rad muzeji osiguravaju i iz vlastitih prihoda, sponzorstvima, darovanjima i na drugi način u skladu sa zakonom.

VIII. NADZOR NAD RADOM

Članak 32.

Stručni nadzor nad radom muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, kao i nad zaštitom muzejske građe i muzejske dokumentacije, obavljaju matični muzeji, a stručni nadzor nad radom matičnih muzeja i zaštitom njihove muzejske građe i muzejske dokumentacije, Ministarstvo kulture.

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke iz stavka 1. ovoga članka dužni su matičnom muzeju, odnosno Ministarstvu kulture, na njihov zahtjev, omogućiti uvid u podatke potrebne za obavljanje stručnog nadzora.

Članak 33.

Nadzor nad zakonitošću rada muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima je osnivač ili suosnivač Republika Hrvatska, obavlja Ministarstvo kulture.

Nadzor nad zakonitošću rada muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, te druge pravne i fizičke osobe, obavljaju uredi državne uprave u županiji nadležni za kulturu županija na području kojih je njihovo sjedište, odnosno ured nadležan za kulturu Grada Zagreba.

Ako Ministarstvo kulture u obavljanju nadzora nad zakonitošću rada utvrdi da je statut muzeja ili pravilnik o radu muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, u suprotnosti s Ustavom, zakonom ili drugim propisom, zatražit će od muzeja, odnosno ustanova i drugih pravnih osoba unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, da ga promijene.

Ako se u roku od mjesec dana ne izvrše zatražene promjene, Ministarstvo kulture obustavit će takav akt od izvršenja i u roku od mjesec dana predložiti Vladi Republike Hrvatske da ga poništi ili ukine.

Ako nadležno tijelo iz stavka 2. ovoga članka utvrdi da je statut ili pravilnik o radu muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, u suprotnosti s Ustavom, zakonom ili drugim propisom, zatražit će od muzeja, odnosno ustanova i drugih pravnih osoba unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, da ga promijene. Ako se u roku od mjesec dana od dostavljenoga traženja ne izvrše zatražene promjene, nadležno tijelo obustavit će od izvršenja prijedporni akt i u roku od osam dana od dana obustave predložiti Ministarstvu kulture da takav akt poništi ili ukine.

Rješenje o prijedlogu za poništenje ili ukidanje prijedpornog akta iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo kulture dužno je donijeti u roku od 60 dana. Protiv takvog rješenja nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Članak 34.

Ako nadležno tijelo iz članka 33. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u obavljanju nadzora nad zakonitošću rada utvrdi da muzej, odnosno muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe, ne ispunjava koji od uvjeta iz članka 14. i 16. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, odredit će osnivaču rok u kojem je dužan otkloniti uočene nedostatke. Ne otkloni li osnivač uočene nedostatke u ostavljenom roku, upravno tijelo donijet će rješenje o zabrani rada muzeja, odnosno muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe.

Članak 35.

Inspeksijski nadzor nad muzejskom građom i muzejskom dokumentacijom koja se štiti kao kulturno dobro, prema članku 7. stavku 2. ovoga Zakona, obavljaju inspektori zaštite kulturnih dobara sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i na temelju njega donesenih propisa.

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, dužni su inspektoru osigurati uvjete za provedbu nadzora, omogućiti mu pregled kulturnoga dobra, uvid u dokumentaciju koju zatraži i dati mu potrebne podatke i obavijesti.

IX. STRUČNO MUZEJSKO OSOBLJE

Članak 36.

Stručno muzejsko osoblje čine zaposlenici u muzejima i galerijama, te muzejima, galerijama i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba koji prema odredbama ovoga Zakona ispunjavaju uvjete za postavljenje u odgovarajuća muzejska zvanja.

Stručno muzejsko osoblje dužno je u svome radu pridržavati se načela muzejske struke, zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje muzejske djelatnosti.

Muzejska zvanja mogu stjecati i samostalni stručnjaci u skladu s ovim Zakonom i pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka.

Uvjete i način stjecanja zvanja u muzejskoj struci propisat će pravilnikom ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Članak 37.

Muzejska zvanja jesu:

- kustos, viši kustos i muzejski savjetnik,
- muzejski pedagog, viši muzejski pedagog i muzejski pedagog savjetnik,
- dokumentarist, viši dokumentarist, dokumentarist savjetnik,
- informatičar, viši informatičar, informatičar savjetnik,
- voditelj marketinga, viši voditelj marketinga, voditelj marketinga – savjetnik,
- voditelj odnosa s javnošću, viši voditelj odnosa s javnošću, voditelj odnosa s javnošću – savjetnik,
- restaurator, viši restaurator, restaurator savjetnik,
- preparator i viši preparator,
- muzejski tehničar i viši muzejski tehničar,
- fotograf i viši fotograf.

Stručne poslove u muzeju i galeriji, te muzeju, galeriji i zbirci unutar ustanove i druge pravne osobe obavljaju diplomirani knjižničari, arhivisti, kao i drugi stručnjaci zavisno od potreba muzeja.

Pomoćne stručne poslove u muzeju i galeriji, te muzeju, galeriji i zbirci unutar ustanove i druge pravne osobe obavljaju pomoćni knjižničari i knjižničari, arhivski tehničari i viši arhivski tehničari kao i druge stručne osobe zavisno od potreba muzeja.

Članak 38.

Pravo na polaganje stručnog ispita za zvanja u muzejskoj struci imaju osobe sa završenim obrazovanjem propisanim za odgovarajuće muzejsko zvanje i s najmanje godinu dana radnog odnosno pripravničkog staža s punim radnim vremenom u muzejskoj struci pod vodstvom mentora. U pripravnički staž ubraja se i razdoblje stručnog osposobljavanja za rad u smislu odredbi Zakona o radu.

Pravo polaganja stručnog ispita iz stavka 1. ovoga članka imaju i osobe sa završenim obrazovanjem propisanim za odgovarajuće muzejsko zvanje koje su pripravnički staž odnosno stručno osposobljavanje za rad iz stavka 1. ovoga članka ostvarile u galeriji iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona.

Iznimno, pravo polaganja stručnog ispita za zvanja u muzejskoj struci imaju i samostalni stručnjaci u području muzejske djelatnosti koji ne ispunjavaju uvjete iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ako imaju završeno obrazovanje propisano za odgovarajuće muzejsko zvanje te su sudjelovali u realizaciji muzejsko-izložbenih projekata, te muzejskih inovativnih i konceptualnih umjetničkih praksi sukladno pravilniku iz stavka 4. ovoga članka.

Način i uvjeti polaganja stručnog ispita za zvanja u muzejskoj struci, program stručnih ispita i ispitno gradivo, sastav i rad ispitnih povjerenstava, utvrđuje se pravilnikom iz članka 36. stavka 4. ovoga Zakona.

X. HRVATSKO MUZEJSKO VIJEĆE

Članak 39.

Kao savjetodavno tijelo za obavljanje stručnih i drugih poslova muzejske djelatnosti određenih ovim Zakonom, pri Ministarstvu kulture osniva se Hrvatsko muzejsko vijeće.

Hrvatsko muzejsko vijeće ima predsjednika i 6 članova.

Predsjednika i članove Hrvatskoga muzejskog vijeća imenuje ministar kulture iz redova istaknutih muzejskih stručnjaka, od kojih tri člana predlaže Hrvatsko muzejsko društvo. Ne predloži li Hrvatsko muzejsko društvo svoja tri člana u roku od petnaest dana od dana podnesenog pisanog zahtjeva ministra kulture, imenovat će ih ministar kulture bez prijedloga.

Mandat članova Hrvatskoga muzejskog vijeća traje 4 godine.

Hrvatsko muzejsko vijeće donosi poslovnik o svom radu.

Članak 40.

Hrvatsko muzejsko vijeće razmatra stanje u muzejskoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj, predlaže mjere za poticanje njezinog razvitka i unaprjeđivanja, obavlja poslove predviđene ovim Zakonom i drugim propisima, kao i druge poslove koje mu povjeri ministar kulture.

Članak 41.

Sredstva za rad Hrvatskoga muzejskog vijeća osiguravaju se u Ministarstvu kulture.

XI. MUZEJSKI DOKUMENTACIJSKI CENTAR

Članak 42.

Muzejski dokumentacijski centar je javna ustanova od nacionalnog značenja i središnji informacijsko-dokumentacijski centar unutar muzejskog sustava kojem je osnivač Republika Hrvatska.

Muzejski dokumentacijski centar obavlja sljedeće poslove:

- vodi registar muzeja te registar muzeja, zbirki i riznica u vlasništvu crkvenih zajednica u Republici Hrvatskoj,
- obavlja informacijsko-dokumentacijsku službu o muzejima i muzejskoj građi na području Republike Hrvatske,
- vodi statistiku vezano uz djelatnost muzeja,
- koordinira Sustav muzeja Republike Hrvatske,
- obavlja izdavačku, izložbenu, edukativnu i promotivnu djelatnost, te
- obavlja i druge zadaće predviđene ovim Zakonom i statutom.

Muzejski dokumentacijski centar na zahtjev Ministarstva kulture dostavlja izvješća o stanju i djelatnosti hrvatskih Muzeja.

XII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 43.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj muzej te ustanova i pravna osoba unutar koje je muzej, galerija i zbirka, koja:

- ne vodi dokumentaciju o muzejskoj građi (članak 7. stavak 3.),
- povjeri muzejsku građu na čuvanje i radi izlaganja drugom muzeju i galeriji, drugoj pravnoj osobi ili državnom tijelu suprotno odredbi članka 11. stavka 1. ovoga Zakona,
- ne dostavi podatke za upis u očevidnik muzeja pri Ministarstvu kulture (članak 17. stavak 1.).

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj muzej, te ustanova i pravna osoba unutar koje je muzej, galerija i zbirka, koja izvrši zamjenu i prodaju muzejske građe i dokumentacije suprotno odredbi članka 9. stavka 2. ovoga Zakona.

Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka odgovorna osoba i osoba s posebnim ovlastima.

U slučaju da su prekršaji iz stavka 1. i 2. ovoga članka učinjeni radi stjecanja materijalne koristi, novčanom kaznom do 200.000,00 kuna kaznit će se muzej, odnosno ustanova i druga pravna osoba unutar koje je muzej, galerija i zbirka, a odgovorna osoba i osoba s posebnim ovlastima novčanom kaznom do 50.000,00 kuna.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 44.

Muzeji i galerije, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba dužni su uskladiti svoje statute i druge opće akte i svoj rad s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Upravna vijeća muzeja čiji je sastav u skladu s odredbama ovoga Zakona nastavljaju rad do isteka mandata odnosno razrješenja kao muzejska vijeća prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 45.

Muzejska građa i muzejska dokumentacija, koja je imala status društvenog vlasništva, a na dan stupanja na snagu Zakona o ustanovama ("Narodne novine", br. 76/93 i 29/97) zatečena je u javnim ustanovama muzejima i galerijama, te muzejima, galerijama i zbirkama unutar javnih ustanova, državno je vlasništvo.

Članak 46.

Otvorena i pučka učilišta, centri za kulturu i druge organizacije za naobrazbu odraslih kojima su osnivači županije i gradovi koji imaju do 10.000 stanovnika mogu obavljati muzejsku djelatnost sukladno ovom Zakonu.

Članak 47.

Ministar kulture je dužan donijeti podzakonske akte za provođenje ovog Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Hrvatsko muzejsko vijeće dužno je predložiti ministru kulture donošenje propisa iz članka 6., 7., 8., 14. i 36. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjivat će se:

- Pravilnik o očevidniku muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba (Narodne novine, broj 96/99),
- Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (Narodne novine, broj 115/01),
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (Narodne novine, broj 108/02),
- Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 120/02 i 82/06),
- Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (Narodne novine, broj 30/06)
- Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u muzejskoj struci (Narodne novine, broj 97/10 i 112/11).

Članak 48.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o muzejima („Narodne novine“, broj 142/98 i 65/09).

Članak 49.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O b r a z l o ž e n j e

Člankom 1. određuje se da se Zakonom o muzejima uređuju uvjeti i način obavljanja muzejske djelatnosti, ustrojstvo i način rada muzeja, muzejska građa, muzejska zvanja, te druga pitanja od značenja za muzejsku djelatnost. Također, propisuje se da se izrazi koji u ovom Zakonu imaju rodno značenje koriste neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Člankom 2. propisuje se da je muzejska djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

Člankom 3. definira se muzejska djelatnost kao javna služba.

Člankom 4. određuje se da muzejsku djelatnost obavljaju muzeji kao ustanove te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba pod uvjetima propisanim ovim Zakonom. Također, propisuje se da muzejsku djelatnost obavljaju i galerije kao ustanove ako ispunjavaju uvjete propisane člankom 16. ovoga Zakona. Na galerije koje obavljaju muzejsku djelatnost primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na muzeje osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Člankom 5. propisuje se da muzejska djelatnost obuhvaća: sabiranje, zaštitu i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara i fenomena te njihovu stručnu i znanstvenu obradu i sistematizaciju u zbirke, trajnu zaštitu muzejske građe, muzejske dokumentacije i muzejski prezentiranih baštinskih lokaliteta i nalazišta te njihovo interpretiranje i prezentiranje javnosti putem različitih komunikacijskih oblika u stvarnom i virtualnom okruženju. Također se propisuje da muzej može obavljati gospodarsku djelatnost sukladno posebnim propisima ako je to propisano statutom i ne šteti ispunjavanju misije muzeja. Ako u obavljanju gospodarske djelatnosti, muzej ostvari višak prihoda nad rashodima on se mora, sukladno statutu muzeja, koristiti isključivo za razvoj muzejske djelatnosti. Prema posebnim propisima muzeji mogu obavljati djelatnost trgovine, putem prodaje svojih proizvoda na malo u prostorijama muzeja, sukladno Zakonu o trgovini (Narodne novine, 87/08, 96/08, 116/08, 76/09, 114/11, 68/13 i 30/14), te muzeji kao javne ustanove ugostiteljsku djelatnost u svojim poslovnim prostorijama i prostorima u okviru svog radnog vremena, a sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti (Narodne novine, broj 138/06, 152/08, 43/09, 88/10, 50/12, 80/13 i 30/14), kao i djelatnost pružanja usluga u turizmu (turističke usluge u drugim oblicima turističke ponude (kulturne)) sukladno Zakonu o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, broj 68/07, 88/10 i 30/14).

Člankom 6. određuje se da se muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, obvezno u obavljanju svoje djelatnosti povezuju u sustav muzeja Republike Hrvatske radi primjene jedinstvenog stručnog pristupa obavljanju muzejske djelatnosti. Određuje se da način i mjerila za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske propisuje ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 7. propisuje se da muzejsku građu čine civilizacijska, prirodna i kulturna materijalna i nematerijalna dobra uključujući i virtualne oblike muzejske građe, kao dio nacionalne i općeljudske baštine. Propisuje se da se muzejska građa i muzejska dokumentacija štite kao kulturno dobro i na njih se primjenjuju propisi o zaštiti kulturnih dobara. Također se

propisuje obveza muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba, da vode dokumentaciju o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti. Sadržaj i način vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi i djelatnosti pravilnikom propisuje ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 8. određuje se da su muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba dužni omogućiti uvid u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju radi njene stručne i znanstvene obrade te daljnje dostupnosti. Ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća donosi pravilnik kojim se utvrđuju uvjeti i način ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju.

Člankom 9. propisuju se načini pribavljanja muzejske građe i muzejske dokumentacije, te se određuje da muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba mogu muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju pribavljati kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, zamjenom, terenskim istraživanjem ili na drugi dopušteni način. Prodaja, zamjena muzejske građe i dokumentacije i ostali oblici izlučivanja mogu se obaviti samo uz prethodno odobrenje Ministarstva kulture po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća, a sredstva dobivena prodajom mogu se upotrijebiti isključivo za nabavu muzejske građe i muzejske dokumentacije. Hrvatsko muzejsko vijeće dužno je dati mišljenje u roku od 30 dana od dana dostave urednog zahtjeva.

Člankom 10. određuje se da se terensko istraživanje obavlja se u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti kulturnih dobara i zaštiti prirode. Ako istraživanje provode druge pravne i fizičke osobe, dužne su materijalne nalaze i dokumentaciju o istraživanju dostaviti muzeju, te muzeju, galeriji i zbirki unutar ustanove i druge pravne osobe koje djeluju na području na kojem je obavljeno terensko istraživanje ukoliko ispunjavaju uvjete za njihov smještaj, stručnu obradu i izlaganje. Ako na području na kojem je obavljeno terensko istraživanje ne postoji muzej, te muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe ili one ne ispunjavaju uvjete o smještaju materijalnih nalaza i dokumentacije, o istraživanju odlučuje tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara uz prethodno mišljenje Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 11. propisuje se da muzeji, te ustanove i druge pravne osobe unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, mogu, a na temelju pisanog ugovora, povjeriti muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju na čuvanje i radi izlaganja drugom muzeju, drugoj pravnoj osobi ili državnom tijelu samo pod uvjetom da im oni zajamče sigurnost i primjereno čuvanje povjerene im građe i dokumentacije. Pravni posao koji je sklopljen protivno ovoj odredbi smatra se ništetnim.

Člankom 12. propisuje se da u prijedlogima o smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije odluku donosi Ministarstvo kulture uz prethodno mišljenje Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 13. propisuje se obveza muzejima, te muzejima, galerijama i zbirkama unutar ustanova i drugih pravnih osoba da svakih pet godina izvrše reviziju muzejske građe i o tome dostave izvješće Ministarstvu kulture, Muzejskom dokumentacijskom centru i osnivaču. U postupku revizije muzejske građe utvrđuje se broj i stanje muzejskih predmeta, stupanj njihove dokumentiranosti i mjere zaštite, sukladno općem aktu muzeja.

Člankom 14. određuje se da stručne i tehničke standarde za određivanje vrste muzeja i galerija, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba, za njihov rad, kao

i za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, pravilnikom propisuje ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 15. propisuje se da muzeje kao javne ustanove mogu osnovati Republika Hrvatska, županije, Grad Zagreb, gradovi i općine. Muzeje kao ustanove mogu osnovati pravne i fizičke osobe. Također, više osnivača iz stavka 1. ovoga članka može zajednički osnovati muzej kao javnu ustanovu, odnosno više osnivača iz stavka 2. ovoga članka kao ustanovu, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju se ugovorom. Muzeje kao javne ustanove mogu zajednički osnovati Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad, općina i fizička i pravna osoba, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju ugovorom. Zakonom o ustanovama („Narodne novine“, broj 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08) propisano je da javnu ustanovu mogu osnovati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i fizička i pravna osoba, ako je to zakonom izrijekom dopušteno, stoga se sada daje mogućnost da muzeje kao javne ustanove mogu zajednički osnovati Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad, općina i fizička i pravna osoba. Muzeje, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, osnivaju osnivači ustanova i drugih pravnih osoba u čijem se sastavu nalaze kao svoje podružnice, odnosno kao svoje ustrojbene jedinice.

Člankom 16. određuje se da se muzeji i galerije, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mogu osnovati ako, sukladno standardima iz članka 14. ovoga Zakona, postoji muzejska građa, muzejska dokumentacija, prostor, oprema i sredstva za rad, stručno osoblje. Iznimno, galerije kao ustanove te galerije unutar ustanova i drugih pravnih osoba, koje imaju jasnu koncepciju održivosti u zajednici i misiju u području muzejske djelatnosti, mogu se osnovati ako imaju muzejsku dokumentaciju, prostor, opremu i sredstva za rad te stručno osoblje (izložbene galerije). Virtualni muzeji i galerije, te virtualni muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba koji promiču nove muzejske prakse mogu se osnovati ako imaju muzejsku građu i/ili muzejsku dokumentaciju, opremu i sredstva za rad i stručno osoblje. Postojanje uvjeta za osnivanje muzeja i galerija, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba utvrđuje rješenjem Ministarstvo kulture po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 17. određuje se da Ministarstvo kulture vodi očevidnik muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba. Sadržaj očevidnika, te postupak i rok upisa, uređuju se pravilnikom što ga donosi ministar kulture.

Člankom 18. utvrđuje se da muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba prestaju sukladno odredbama zakona. Odluka o prestanku i statusnim promjenama muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, može se donijeti samo uz prethodnu suglasnost ministra kulture, po pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća koje je ono dužno dati u roku od 30 dana. Odluka o prestanku i statusnim promjenama muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mora sadržavati odredbe o zaštiti i smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije na temelju prethodnog mišljenja Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 19. definira se da je matična djelatnost organizirani oblik stručnog djelovanja unutar sustava muzeja Republike Hrvatske, a koordinira ju Muzejski dokumentacijski centar, te provodi Vijeće Sustava muzeja i Vijeće za matičnu djelatnost. Matična djelatnost obuhvaća osobito poslove stručno-savjetodavne pomoći muzejima, unapređenja stručnog rada u muzejima, podizanja razine zaštite i očuvanja muzejske građe, usklađivanja planova i

programa rada i razvitka muzeja i koordinacije rada unutar sustava muzeja te stručnog nadzora nad radom muzeja. Određivanje statusa matičnog muzeja unutar sustava muzeja posebno ovisi o vrsti i važnosti muzejske građe i muzejske dokumentacije kojima muzej raspolaže, stručnoj osposobljenosti, te opremi muzeja. Sredstva za obavljanje matične djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu. Ministar kulture određuje aktom iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona matične muzeje, njihove zadaće i način njihova obavljanja.

Člankom 20. propisuje se da je Ministarstvo kulture dužno je redovito provjeravati rad matičnih muzeja i postojanje uvjeta za obavljanje matične djelatnosti.

Člankom 21. određuje se da se ustrojstvo i upravljanje muzejima, te muzejima, galerijama i zbirnama unutar ustanova i drugih pravnih osoba, uređuje statutima i drugim općim aktima muzeja, odnosno općim aktima pravnih osoba u čijem su sastavu, a u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju.

Člankom 22. propisuje se da su tijela muzeja muzejsko vijeće, ravnatelj i stručno vijeće.

Člankom 23. određuje se da muzej s više od 5 zaposlenih ima muzejsko vijeće. Muzejsko vijeće ima 5 ili 7 članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih, javnih i znanstvenih djelatnika, najmanje jednog bira muzejsko stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručno muzejsko osoblje, iz svojih redova te jednog člana biraju svi radnici sukladno Zakonu o radu. Broj članova muzejskog vijeća, način njihova izbora, mandat, donošenje odluka i druga pitanja u svezi s radom muzejskog vijeća, uređuju se aktom o osnivanju i statutom muzeja.

Člankom 24. propisuje se da muzejsko vijeće na prijedlog ravnatelja donosi programe rada i razvoja muzeja, nadzire njihovo izvršavanje, usvaja financijski plan i godišnji obračun, donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača odnosno osnivača s većinski udjelom, te obavlja druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Člankom 25. utvrđuje se da muzejom upravlja ravnatelj koji organizira i vodi rad i poslovanje muzeja, predlaže program rada i razvoja, donosi opće akte muzeja sukladno statutu, vodi i odgovara za stručni rad muzeja, predstavlja i zastupa muzej u pravnom prometu i pred tijelima državne vlasti, te obavlja druge poslove predviđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Člankom 26. propisuje se da ravnatelja muzeja kojemu je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješava ministar kulture, a ako je Republika Hrvatska suosnivač muzeja s najmanje jednom polovinom udjela, propisuje se da ravnatelja muzeja imenuje i razrješuje ministar kulture uz prethodno pribavljeno mišljenje suosnivača. Također se propisuje situacija ako suosnivač ne dostavi svoje mišljenje u roku od osam dana od dana podnesenog pisanog zahtjeva ministra kulture, tada ministar kulture imenuje i razrješuje ravnatelja muzeja bez pribavljenog mišljenja. Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja obavlja se na isti način, bez provođenja natječaja. Također se propisuje ako je Republika Hrvatska suosnivač muzeja sa županijom, Gradom Zagrebom, gradom i općinom koji imaju većinski udio, ravnatelja muzeja imenuje i razrješuje osnivač odnosno osnivači s većinskim udjelom uz prethodno pribavljeno mišljenje ministra kulture. U situaciji ako ministar kulture ne dostavi svoje mišljenje u roku od osam dana od dana podnesenog pisanog zahtjeva, propisuje se da se imenovanje i razrješenje ravnatelja muzeja može obaviti bez pribavljenog mišljenja ministra kulture. Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja obavlja se na isti način,

bez provođenja natječaja. Nadalje se propisuje da ravnatelja muzeja, osim onih iz stavka 5. ovoga članka, kojima su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, imenuje i razrješava osnivač, odnosno više osnivača sporazumno na prijedlog muzejskih vijeća koja su obvezna pribaviti mišljenja stručnih vijeća, a ako ona nisu osnovana, uposlenoga muzejskog stručnog osoblja. Postupak i način imenovanja i razrješenja pobježe se uređuje aktom o osnivanju, statutom i ugovorom osnivača. Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja obavlja se na isti način, bez provođenja natječaja. Također se propisuje situacija ako osnivači muzeja iz stavka 3. ovoga članka najkasnije na dan prestanka mandata ravnatelja muzeja ne razriješe ravnatelja muzeja i ne imenuju sporazumno novog ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja, u tom slučaju osnivač odnosno osnivači s većinskim udjelom razrješuju ravnatelja kojem je prestao mandat te imenuju novog ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja na prijedlog muzejskih vijeća koja su obvezna pribaviti mišljenja stručnih vijeća, a ako ona nisu osnovana, uposlenoga muzejskog stručnog osoblja. Nadalje se propisuje ako je u muzeju iz stavka 3. ovoga članka zaposleno do pet zaposlenika, ravnatelja muzeja imenuje i razrješuje osnivač odnosno više osnivača sporazumno, a postupak i način imenovanja i razrješenja pobježe se uređuje aktom o osnivanju, statutom i ugovorom osnivača. Ako osnivači muzeja najkasnije na dan prestanka mandata ravnatelja muzeja ne razriješe ravnatelja muzeja i ne imenuju sporazumno novog ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja, osnivač odnosno osnivači s većinskim udjelom razrješuju ravnatelja kojem je prestao mandat te imenuju novog ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja. Javni natječaj za imenovanje ravnatelja raspisuje i provodi osnivač odnosno jedan od osnivača utvrđen aktom o osnivanju, statutom ili ugovorom. Također je propisano da javni natječaj za imenovanje ravnatelja muzeja iz stavka 1, 2. i 3. ovog članka i za ravnatelje muzeja koje osnivaju osobe iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona raspisuje i provodi muzej. Ne raspiše li muzej javni natječaj za imenovanje ravnatelja u propisanom roku, natječaj će raspisati osnivač. Propisuje se da se ravnatelj muzeja imenuje na četiri godine i može biti ponovno imenovan. Nadalje, tijelo nadležno za provedbu nadzora nad zakonitošću rada muzeja iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona na čijem području je sjedište muzeja, razriješit će dužnosti ravnatelja muzeja i imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja bez provođenja javnog natječaja u slučajevima u kojima je ravnatelju muzeja istekao mandat ili ovlast vršitelju dužnosti ravnatelje muzeja, a osnivač odnosno osnivači ne obave razrješenje i imenovanje u skladu sa stavicima 2., 3. 4. i 5. ovoga članka. Vršitelj dužnosti ravnatelja muzeja kojega je imenovalo tijelo iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona obavlja svoju dužnost do imenovanja ravnatelja muzeja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja muzeja u skladu s stavicima 2., 3. 4. i 5. ovoga članka.

Člankom 27. propisuje se da ravnateljem muzeja kojem je osnivač ili suosnivač Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad i općina može biti imenovana osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili s njim izjednačen studij i deset godina rada u kulturi, znanosti ili drugom odgovarajućem području vezano uz djelatnost muzeja, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima, te ispunjava druge uvjete propisane statutom. Ravnatelj muzeja imenuje se na temelju predloženoga četverogodišnjeg programa rada. Ravnateljem muzeja kojem je osnivač druga pravna i fizička osoba može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete propisane statutom.

Člankom 28. određuje se da muzej ima stručno vijeće od najmanje tri člana koje, sukladno statutu muzeja, čini stručno muzejsko osoblje iz članka 37. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona i ravnatelj muzeja. Stručno vijeće razmatra i daje mišljenja o stručnim i drugim pitanjima rada i razvitka muzeja, predlaže način organiziranja i vođenja stručnog rada, plan i program rada

muzeja, te obavlja i druge poslove određene aktom o osnivanju, statutom muzeja ili drugim općim aktom.

Člankom 29. određuje se da muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe ima voditelja i muzejsko vijeće. Muzejsko vijeće sastavljeno je od zaposlenika muzeja, galerije i zbirke, te pravne osobe u čijem je sastavu muzej, galerija i zbirka, a način njegova osnivanja utvrđuje se općim aktom pravne osobe u čijem je sastavu. Voditelj muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove ili druge pravne osobe član je muzejskog vijeća. Sastav, zadaće i način rada muzejskog vijeća pobliže se uređuju pravilnikom o radu muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe, a donosi ga voditelj muzeja, galerije ili zbirke. Voditelj muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe mora ispunjavati iste uvjete kao i ravnatelj muzeja, a imenuje ga i razrješuje tijelo upravljanja pravne osobe u sastavu koje je muzej, galerija i zbirka.

Člankom 30. utvrđuje se da se muzejska građa i muzejska dokumentacija muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, kojima su osnivači Republika Hrvatska, županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, kao i prostori u kojima je ona smještena, obvezno osiguravaju kod osiguravajućeg društva za one rizike i u opsegu s kojim su suglasni osnivači. Sredstva za osiguranje muzejske građe i muzejske dokumentacije, kao i prostora u kojima je ona smještena, osiguravaju osnivači muzeja, te osnivači ustanova i drugih pravnih osoba unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, ako muzeji, te ustanove i druge pravne osobe unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke nemaju osigurana vlastita sredstva za ovu namjenu.

Člankom 31. određuje se da sredstva za rad muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, osigurava osnivač. Sredstva za posebne programe osiguravaju osnivači, a zavisno od svog interesa i tijela državne uprave u čijem je djelokrugu program koji se ostvaruje, kao i županije, Grad Zagreb, gradovi i općine na području kojih se program ostvaruje, te druge pravne i fizičke osobe. Sredstva za rad muzeji osiguravaju i iz vlastitih prihoda, sponzorstvima, darovanjima i na drugi način u skladu sa zakonom.

Člankom 32. određuje se da stručni nadzor nad radom muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, kao i nad zaštitom muzejske građe i muzejske dokumentacije, obavljaju matični muzeji, a stručni nadzor nad radom matičnih muzeja i zaštitom njihove muzejske građe i muzejske dokumentacije, Ministarstvo kulture. Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke iz stavka 1. ovoga članka dužni su matičnom muzeju, odnosno Ministarstvu kulture, na njihov zahtjev, omogućiti uvid u podatke potrebne za obavljanje stručnog nadzora.

Člankom 33. određuje se da nadzor nad zakonitošću rada muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima je osnivač ili suosnivač Republika Hrvatska, obavlja Ministarstvo kulture. Nadzor nad zakonitošću rada muzeja, te muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, te druge pravne i fizičke osobe, obavljaju uredi državne uprave u županiji nadležni za kulturu županija na području kojih je njihovo sjedište, odnosno ured nadležan za kulturu Grada Zagreba. Ako Ministarstvo kulture u obavljanju nadzora nad zakonitošću rada utvrdi da je statut muzeja ili pravilnik o radu muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, u suprotnosti s Ustavom, zakonom ili drugim propisom, zatražit će od muzeja, odnosno ustanova i drugih pravnih osoba unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, da ga promijene. Ako se u roku od mjesec dana ne izvrše zatražene promjene, Ministarstvo kulture obustavit će takav akt od izvršenja i u roku od mjesec dana predložiti Vladi Republike Hrvatske da ga

poništi ili ukine. Ako nadležno tijelo iz stavka 2. ovoga članka utvrdi da je statut ili pravilnik o radu muzeja, galerija i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba, u suprotnosti s Ustavom, zakonom ili drugim propisom, zatražit će od muzeja, odnosno ustanova i drugih pravnih osoba unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, da ga promijene. Ako se u roku od mjesec dana od dostavljenoga traženja ne izvrše zatražene promjene, nadležno tijelo obustavit će od izvršenja prijedorni akt i u roku od osam dana od dana obustave predložiti Ministarstvu kulture da takav akt poništi ili ukine. Rješenje o prijedlogu za poništenje ili ukidanje prijedpornog akta iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo kulture dužno je donijeti u roku od 60 dana. Protiv takvog rješenja nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Člankom 34. određuje se da ako nadležno tijelo iz članka 33. stavka 1. i 2. Zakona u obavljanju nadzora nad zakonitošću rada utvrdi da muzej, odnosno muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe, ne ispunjava koji od uvjeta iz članka 14. i 16. stavka 1. i 2. Zakona o muzejima, odredit će osnivaču rok u kojem je dužan otkloniti uočene nedostatke. Ne otkloni li osnivač uočene nedostatke u ostavljenom roku, upravno tijelo donijet će rješenje o zabrani rada muzeja, odnosno muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe.

Člankom 35. određuje se da inspekcijski nadzor nad muzejskom građom i muzejskom dokumentacijom koja se štiti kao kulturno dobro, prema članku 7. stavku 2. Zakona, obavljaju inspektori zaštite kulturnih dobara sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i na temelju njega donesenih propisa. Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, dužni su inspektoru osigurati uvjete za provedbu nadzora, omogućiti mu pregled kulturnoga dobra, uvid u dokumentaciju koju zatraži i dati mu potrebne podatke i obavijesti.

Člankom 36. definira se da stručno muzejsko osoblje čine zaposlenici u muzejima i galerijama, te muzejima, galerijama i zbirka unutar ustanova i drugih pravnih osoba koji prema odredbama ovoga Zakona ispunjavaju uvjete za postavljenje u odgovarajuća muzejska zvanja. Stručno muzejsko osoblje dužno je u svome radu pridržavati se načela muzejske struke, zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje muzejske djelatnosti. Muzejska zvanja mogu stjecati i samostalni stručnjaci u skladu s ovim Zakonom i pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka. Uvjete i način stjecanja zvanja u muzejskoj struci propisat će pravilnikom ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga muzejskog vijeća.

Člankom 37. propisuje se da su muzejska zvanja kustos, viši kustos i muzejski savjetnik, muzejski pedagog, viši muzejski pedagog i muzejski pedagog savjetnik, dokumentarist, viši dokumentarist, dokumentarist savjetnik, informatičar, viši informatičar, informatičar savjetnik, voditelj marketinga, viši voditelj marketinga, voditelj marketinga – savjetnik, voditelj odnosa s javnošću, viši voditelj odnosa s javnošću, voditelj odnosa s javnošću – savjetnik, restaurator, viši restaurator, restaurator savjetnik, preparator i viši preparator, muzejski tehničar i viši muzejski tehničar, fotograf i viši fotograf. Također, određuje se da stručne poslove u muzeju i galeriji, te muzeju, galeriji i zbirci unutar ustanove i druge pravne osobe obavljaju diplomirani knjižničari, arhivisti, kao i drugi stručnjaci zavisno od potreba muzeja. Pomoćne stručne poslove u muzeju i galeriji, te muzeju, galeriji i zbirci unutar ustanove i druge pravne osobe obavljaju pomoćni knjižničari i knjižničari, arhivski tehničari i viši arhivski tehničari kao i druge stručne osobe zavisno od potreba muzeja.

Člankom 38. određuje se da pravo na polaganje stručnog ispita za zvanja u muzejskoj struci imaju osobe sa završenim obrazovanjem propisanim za odgovarajuće muzejsko zvanje i s najmanje godinu dana radnog odnosno pripravničkog staža s punim radnim vremenom u muzejskoj struci pod vodstvom mentora. U pripravnički staž ubraja se i razdoblje stručnog osposobljavanja za rad u smislu odredbi Zakona o radu. Pravo polaganja stručnog ispita iz stavka 1. ovoga članka imaju i osobe sa završenim obrazovanjem propisanim za odgovarajuće muzejsko zvanje koje su pripravnički staž odnosno stručno osposobljavanje za rad iz stavka 1. ovoga članka ostvarile u galeriji iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona. Iznimno, pravo polaganja stručnog ispita za zvanja u muzejskoj struci imaju i samostalni stručnjaci u području muzejske djelatnosti koji ne ispunjavaju uvjete iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ako imaju završeno obrazovanje propisano za odgovarajuće muzejsko zvanje te su sudjelovali u realizaciji muzejsko-izložbenih projekata, te muzejskih inovativnih i konceptualnih umjetničkih praksi sukladno pravilniku iz stavka 4. ovoga članka. Način i uvjeti polaganja stručnog ispita za zvanja u muzejskoj struci, program stručnih ispita i ispitno gradivo, sastav i rad ispitnih povjerenstava, utvrđuje se pravilnikom iz članka 36. stavka 4. ovoga Zakona.

Člankom 39. utvrđuje se da se kao savjetodavno tijelo za obavljanje stručnih i drugih poslova muzejske djelatnosti određenih ovim Zakonom, pri Ministarstvu kulture osniva se Hrvatsko muzejsko vijeće. Hrvatsko muzejsko vijeće ima predsjednika i 6 članova. Predsjednika i članove Hrvatskoga muzejskog vijeća imenuje ministar kulture iz redova istaknutih muzejskih stručnjaka, od kojih tri člana predlaže Hrvatsko muzejsko društvo. Ne predloži li Hrvatsko muzejsko društvo svoja tri člana u roku od petnaest dana od dana podnesenog pisanog zahtjeva ministra kulture, imenovat će ih ministar kulture bez prijedloga. Mandat članova Hrvatskoga muzejskog vijeća traje 4 godine. Hrvatsko muzejsko vijeće donosi poslovnik o svom radu.

Člankom 40. određuje se da Hrvatsko muzejsko vijeće razmatra stanje u muzejskoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj, predlaže mjere za poticanje njezinog razvitka i unaprjeđivanja, obavlja poslove predviđene ovim Zakonom i drugim propisima, kao i druge poslove koje mu povjeri ministar kulture.

Člankom 41. propisuje se da se sredstva za rad Hrvatskoga muzejskog vijeća osiguravaju u Ministarstvu kulture.

Člankom 42. definira se da Muzejski dokumentacijski centar je javna ustanova od nacionalnog značenja i središnji informacijsko-dokumentacijski centar unutar muzejskog sustava kojem je osnivač Republika Hrvatska. Muzejski dokumentacijski centar obavlja sljedeće poslove: vodi registar muzeja te registar muzeja, zbirki i riznica u vlasništvu crkvenih zajednica u Republici Hrvatskoj, obavlja informacijsko-dokumentacijsku službu o muzejima i muzejskoj građi na području Republike Hrvatske, vodi statistiku vezano uz djelatnost muzeja, koordinira Sustav muzeja Republike Hrvatske, obavlja izdavačku, izložbenu, edukativnu i promotivnu djelatnost, te obavlja i druge zadaće predviđene ovim Zakonom i statutom. Muzejski dokumentacijski centar na zahtjev Ministarstva kulture dostavlja izvješća o stanju i djelatnosti hrvatskih Muzeja.

Člankom 43. propisuju se kazne za prekršaje, te predviđaju novčane kazne za muzeje, te ustanove i pravne osobe unutar kojih je muzej, galerija i zbirka, kao i za odgovorne osobe i osobe s posebni ovlastima u slučaju nepridržavanja određeni odredbi ovoga Zakona. Prekršajem se u smislu ovoga Zakona smatraju izvršenje zamjene i prodaje muzejske građe i dokumentacije, povjeravanje muzejske građe na čuvanje i radi izlaganja suprotno odredbama

ovoga Zakona, te ne vođenje dokumentacije o muzejskoj građi i nedostavljanje podataka za upis u očevidnik muzeja pri Ministarstvu kulture.

Člankom 44. propisuje se da su muzeji i galerije, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba dužni uskladiti svoje statute i druge opće akte i svoj rad s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu, a upravna vijeća muzeja čiji je sastav u skladu s odredbama ovoga Zakona nastavljaju rad do isteka mandata odnosno razrješenja kao muzejska vijeća prema odredbama ovoga Zakona.

Člankom 45. utvrđuje se da je muzejska građa i muzejska dokumentacija, koja je imala status društvenog vlasništva, a na dan stupanja na snagu Zakona o ustanovama ("Narodne novine", br. 76/93 i 29/97) zatečena je u javnim ustanovama muzejima i galerijama, te muzejima, galerijama i zbirkama unutar javnih ustanova, državno vlasništvo.

Člankom 46. određuje se da otvorena i pučka učilišta, centri za kulturu i druge organizacije kojima su osnivači županije i gradovi koji imaju do 10.000 stanovnika mogu obavljati muzejsku djelatnost sukladno ovom Zakonu.

Člankom 47. propisuje se da je ministar kulture dužan donijeti podzakonske akte za provođenje ovog Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, te da je Hrvatsko muzejsko vijeće dužno je predložiti ministru kulture donošenje propisa iz članka 6., 7., 8., 14. i 36. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjivat će se Pravilnik o očevidniku muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba (Narodne novine, broj 96/99), Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (Narodne novine, broj 115/01), Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (Narodne novine, broj 108/02), Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 120/02 i 82/06), Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (Narodne novine, broj 30/06) te Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u muzejskoj struci (Narodne novine, broj 97/10 i 112/11).

Člankom 48. određuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o muzejima („Narodne novine“, broj 142/98 i 65/09).

Člankom 49. propisuje se da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.